

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita S. Erphonis, Mimigardefordensis Avt Mimmigernefordensis Nvnc Monasteriensis Episcopi, In Ordine & Nvmero Septimi Decimi

Boichorst, Albert

Monasteri[i] Westphaliae, 1649

Capvt XIV. Continens Diploma S. Erphonis primum, Ecclesiae & Abbatiae
Fricconhorstensi concessum, cum Notis quibusdam singularibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13197

CAPVT DECIMVMQVARTVM.

*Continens Diploma S. ERPHONIS primum Ecclesiæ &
Abbatie Fricconhorstenſi conſeſſum, cum notis
quibusdam ſingularibus.*

AD omnium qui in præſenti ſubſiſtant, vel futuro ſucceſſerint fidelium ne-
tiritiam peruenire deſideramus, qualiter ego ERPHO ſeptimus-decimus
ſanctæ Mimigardefordeniſis Eccleſiæ, diuinâ miſerante clementiâ Episcopuſ, fi-
delium in quantum potui, petitionibus ad ſenſum præbendo, oppreſſis ſubuenire,
afflictis parcere, contractoſ ſoluere animum induxi, cum ſolum placeant Omni-
potenti, qui miſericordiæ ſunt dediti, nec inuidet alienæ felicitàti. Igitur Do-
mina Adelheit Fricconhorſtenſis Dei gratia Abbatiffa 1. pietatiſ amore & ſalute,
vtriuſque vitæ Miniſtris, qui ad eandem Abbatiam pertinebant, ius aliquantò
melius & clementius, quam prius haberent, conſtituere diſpoſitum habens, af-
ſumptis ſecum ſuæ prouifiſionis filiabus, eiufdem videlicet Fricconhorſtenſis Cœ-
nobij Sororibus, Dominâ Præpoſita Idâ, Decana Eila, 2. Cuſtode Gerburgâ
aliſſque quarum nomina inſcripta ſunt, Tiedhildâ, Suanihildâ, Bertrude, adiit Se-
renitatem noſtram, 3. cum fidelibus noſtris, ſumma deuotione & humanitate
ſupplicans & deprecans, pro diuini timoriſ & amoris veneratione, ſuique fidelis
ſeruientiſ exoratione, & deuotione totiſ illiſ congregatiſ, cum quâ prius de
omnibus negotiis egerat, quæ & illi in omnibus conſenſerat, & quæ voluit, vo-
luerat, optauerat, petiuerat, vt Miniſtris ſuprà memoratiſ, quia non melius ferè
ius, quam liti, 4. & qui quotidie ad curteſ ſeruiunt, habuerant, vnde etiam pluri-
mum grauabantur, quale habent qui ad Episcopatuſ pertinent, quale & Dominuſ
meuſ Fridericuſ, pro ſuâ clementiâ miniſtris, qui ad Præpoſituram pertinent, me
rogante & impetrante, conſentiente fratrum Mimigardefordeniſum vnanimita-
te, 5. iuſ dederat, concederem. & per omnia illiſ ſimileſ in lege, iure, iuſtitiâ face-
rem Quod ego habito cū fidelibus meiſ tam de Clero, quam militibus & Eccle-
ſiæ Miniſtriſ cōſilio, cum placeret omnibus, omneſque quia bonum illiſ videretur,
acclament, vellent, peterent, facere non renui, atque ad præſentem cum plurimi tam
de Clero, quam militibus meiſ & Eccleſiæ Miniſtriſ adſent, tale iuſ, legem, iuſti-
tiam, qualem Episcopaleſ, & qui ad Præpoſituram pertinent Miniſtri, habere vi-
dentur, conſeſſi, dedi, & concedendo, dandoque ſubſcripſi, cōfirmati, & per omnia
illiſ ſimileſ, volente, rogante Dominâ eorū, videlicet Abbatiffa Fricconhorſtenſi
Alceide,

Alheide, consentiente etiam & deprecante vnanimiter totâ congregatione, feci, & testamentum scribendo contradidi. Et ne quis imposterum temeraria persona, rata hæc & certa abolere vlllo pacto præsumat, bannum Episcopalem superimposui, quo cuncta illis firma redderem, confirmarem, corroborarem; Est jus constitutum, quid à viuentibus, quid à defunctis exigatur, quod oportet ab omnibus teneri, ac propterea necessè est doceri, ac ab omnibus diligentissimè obseruari. Huius constitutionis, traditionis, imò & laudationis testes inscribuntur, vt omnia certiora reddantur; De Clero intererant Rudolphus Decanus, Godalchalcus Vice Dominus, Hermannus Custos, Suehigerus, Adulphus, Luidbertus, Gerbertus, Rato, Durinus, Franco Heiman, Weringerus, Waelinus, Gifilbertus & multi alij Clerici.

De militibus verò aderant Lambertus Comes, Cuonradus Longus, Luippoldus, Godefridus Comes, G. Bernardus Gerhardus de Laon, Godalchalcus filius eius, Ruotgerus, Eilbertus, Hathevorcus, Ruobertus, Folebertus, Thiedmarus, Adelbertus, Wicbern, Meinhard, & multi alij.

De Ministris Ecclesiæ hi fuerunt, Weeil, Suehiger, Luidbracht, Luipp, Ricbracht, Eilbracht, Ruotgerus, Meinhard, Arnold, Adalbracht, Hugbolt, Luidgerus, Ateilin, Walcono, Engelbracht, Werinbracht, Altman, Heriman, Ado, Harbracht, Hiddo, Thiedricus, Heteil, Burchart, Lutzo, Bertholt, Gerbracht, Suehiger, Richbracht, Westeil, Watelin, Ateikin, Godfrid, Gerhard, & alij quâ plurimi.

Actum Mimigardesford. in Camerâ Episcopi, Anno Domini Incarnationis millesimo octogesimo sexto, Indictione viii. iiii. Calendas Ianuarij, Anno verò ordinationis Domini Episcopi ERPHONIS primo fœliciter. Amen.

SEQUUNTUR NOTÆ QUÆDAM
AD DIPLOMA S. ERPHONIS PRIMVM.

1. (Dei gratia Abbatissa) Hic Nota, quod Episcopus tum temporis, Sanctus noster ERPHO, dederit Abbatissæ in Fricconhorst titulum illum Dei gratia, qui licet inspectâ origine humilitatis & modestiæ potius, quam sublimitatis & magnitudinis professio sit, eadem plañeratione, quâ Romani Pontifices ab antiquo se Seruos Seruorum scribunt, at tamen illo iam Reges & Monarcha, quamuis iure merito, utpote cum nihil nisi ex gratia Dei habeant, soli gloriantur & gloriari volunt, ita ut Martin. Rumelin. in dissertat. suis Academic. ad Auctentam Bullam Caroli IV. dissert. 1. Thesi 4. in addit. sub lit. A. S. Hunc autem titulum, & c. asserat, illum titulum Dei gratia von Gottes Gnaden / suo iure non usurpare, nisi Dominos absolutos. Et licet Germania Principes hac formulâ in literis & Edictis utantur, tamen hoc non iure proprio, sed ex Privilegio fieri. Ac proinde in Galliâ absque crimine læsæ Maiestatis, Rege inferiorem hoc titulo uti non posse, unde verba hæc Dei gratia, Ludouicus XI. Franciscum Armoricorum Ducem de suis rescriptis detrahere iussit; tametsi in omnibus ferè antiquis fœderibus vsitata legantur, nec Principibus modo vel Ducibus, sed etiam minimis Magistratibus ac Legatis adscripta, apud Gallos olim fuerint, ita post Bodin. de Republicâ. Rumelin d. loco. Prout & illa S. noster Abbatissa in Freckenhorst adscripsit.

2. (Præposita Ida, Decana Eila) Hic Nota, tum temporis Fricconhorstensis Congregationis aut Collegij Virgines, habuisse Præpositam & Decanam, quarum Officia nunc plañerè extincta sunt.

3. (Adijt Serenitatem nostram.) Ex his verbis manifesti erroris Crantzium arguere cogor, dum extenuando familiam & originem Sancti nostri Metropol. lib. 5. cap. 29. inquit, Mimigardesfordensi Ecclesia per eadem tempora præfuit ERPHO Vir Nobilis, Sanguinem Sanguens, ut ferunt, Magnopolensem; sed erat illâ tempestate Nobilitas ista in paganismis magnum habens Nomen, VVandalia Nobiles & Obotriti vocabantur ex antiquitate. Sed cum Vir Sanctus & humilis, sibi titulum Serenitatis dari passus sit, ut antiquissimum habet Originale, & illo seculo Titulus ille omnino Regius fuerit, prout etiam nostrâ ætate non nisi Regibus, aut ex Sanguine Regio descendentes, aut Regum æmulis dari & appropriari consuevit, diuersum omnino à sententia Crantzij statuendum, & ab illâ hac in parte recedendum existimo, præsertim si consideres matrem S. nostri ex Illustrissimâ & Regiâ Saxonum familiâ Originem traxisse, quâ simplici Obotritorū. Nobili & quidem pagano, nuptui datam esse mihi persuadere nõ possum, mirumq; omnino est, quod quæ de Nobilibus & Obotritis VVandalie, Principibus Saxonis Catholicis ac Christianis, cum ipsi adhuc gentiles essent, semper aduersantibus, illisq; manifesta bella continuè mouentibus, nec non de Obotritorum Principibus, illorumq; cum Ducibus Saxonie Sanguinis coniunctione, fœderibus, amicitiâ, & alijs, in VVandalia scripsit idem Crantzius, eorum in Metropoli suâ amplius non recordetur: sed cum memoria in hominibus labilis sit, l. peregrè 44. ff. de acquir. possessione, & diuinum potius,

potius, quam humanum sit, omnium recordari, aut in nullo peccare, Iustinian. de confirmatio. Digestor. §. Siquid autem, 14. Viro alioquin solerti & accurato, in tantâ confusione operisq; magnitudinē, merito ignoscendum est.

4. (Quam liti) Liti aut litones antiquitus appellati fuere, serui coloni, aut homines proprii, vulgò Eigenhörige Leute / vnde litiloquium, aut liloniloquium, vulgò Hoff Sprach / idq; euidenter probari potest, ex antiquissimis Ecclesia Cathedralis, & aliarum Ecclesiarum libris & manuscriptis, vti & Reusner in Method. jur. feud. in prefat. ad lectorem tradit, Aldiones vel Aldianes aut Alda, Halden / Veteri verbo famulos aut famulas denotare, prout & Liddi Eieden / vnde adhuc vsitatum E. edlohn.

5. (Consentiente Fratrum Mimigardefordensium vnanimitate) id est, vti nunc loquimur, accedente Capituli consensu; ab ipso enim nascentis Ecclesia exordio diuinitus & rectè institutum fuit, Episcopum sine fratrum Clericorum consilio nihil decernere, eo quod vniuersi Cleri cum Episcopo, tunc erat cor vnum, & anima vna: sed postquam Nobilis illa concordia, temporum nostraq; mortalitatis iniuriâ defluxit, huiusq; honestissimi instituti vix vmbra hodie retineamus, idq; vel Episcoporum ipsorum, vel Capitulorum voluntate obueniât, suas partes esse duxerunt Romani Pontifices, illud mutue Charitatis vinculum arctiori juris nodo astringere, Episcopisq; imperare, ne quicquam sine Capitulo decernerent, Capitulo iniungere, vt quæ maior pars esset, ea obtineret, Cellot. de Hierarch. lib. 4. cap. 12. vbi multa allegat, & subdit. Hinc autem videas, quo loco Clerum Ecclesia matricis habere debeat Episcopum, vt laboris participem, administrationis socium, supparem dignitate. Quod autem S. noster Canonicos suos appellet fratres, in eo primordialis Ecclesia laudabile institutum, & antiquorum Sacrorum Canonum Apostolicum ritum laudabiliter secutus est, notat enim Panormitanus in C. nouit. in 2. Notab. Canonicos dici Fratres Episcopi, sicut Cardinales Fratres Papa, & quod Episcopus eis scribens, non debet appellare eos filios, sed fratres vel socios; ipsi tamen scribentes Episcopo debent eum honorare & appellare Patrem, vide Cellot. d. loco.

6. (Godefridus Comes) Videtur hic Godefridus fuisse Comes Cappenbergensis, B. Godefridi Fundatoris istius Sacra Domus, parens, vixit enim ille hoc tempore, vti constat ex ætate Filij eius, & ex Serario, Brovvero, Boland. Surio, & alijs videri & colligi potest.